Nummer VN

Directie

Map Gemeente Amsterdam

INFORMATIE VOOR INDIENER:

Zaaknaam:	Gebiedsgericht Omgevingsprogramma Nieuw-West (GOP Nieuw-West)
Portefeuille(s):	Ruimtelijke Ordening
Staf / map:	Pels
College / DB:	Na bespreking in staf RO, wordt het Gebiedsgericht Omgevingsprogramma Nieuw-West voorgelegd aan College van B&W

Voordracht voor de Map Pels **van** 28 maart 2025

Portefeuille

Ruimtelijke Ordening

Agendapunt

<*automatisch*>

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Instemmen met het concept Gebiedsgericht Omgevingsprogramma Nieuw-West (GOP Nieuw-West), de financiële doorwerking en voorgestelde route van besluitvorming en vaststelling

Gevraagde beslispunten

1. In te stemmen met het GOP Nieuw-West met de volgende te nemen beleidskeuzes en consequenties op het gebied van:
    a. Ruimtelijke Ordening:
        i. Inzet op stedelijke en luwe buurten voor nabijheid, reuring én rust.
        ii. Locaties gereserveerd voor bovenplanse opgaven (zoals sport).
        iii. Pieter Calandlaan-Dr. Lelylaan, Burgemeester Fockstraat, Spoorpark Ringzone West, Meer en Vaart- Troelstralaan, Anderlechtlaan-Oeverlanden aangewezen als vijf grote gebieden die randvoorwaardelijk zijn voor de samenhang van het stadsdeel door grote structuren te versterken, aan te helen of toe te voegen.
        iv. Wegens het stedelijk belang van de omgeving van Station Lelylaan, als OV-knoop en als verbinding tussen het centrum en Nieuw-West, prevaleert hier de inzet op een stationskwartier boven het behoud van het bestaande; proces wordt in gang gezet om de raad de afweging te laten maken over de vernieuwing van de buurten rondom Station Lelylaan in relatie tot de monumentenstatus. Wanneer en hoe de buurten dan worden vernieuwd zal nader worden verkend in nauw overleg met vastgoedeigenaren en bewoners.
    b. Groen:
        i. Vier focusopgaven aangewezen voor groeninvesteringen.
        ii. Het bieden van de mogelijkheid om bij ontwikkelingen de gevraagde vierkante meters groen kwalitatief dan wel kwantitatief te compenseren in de buurt of in een van de vier focusopgaven voor groen.
    c. Erfgoed:
        i. Gestuurd op behoud van substantiële structuren van het Algemeen Uitbreidingsplan en de beschermde stad- en dorpsgezichten. Dit

geldt niet voor de zuidkant Lelylaan, Calandlaan en noordkant Burgemeester Röellstraat; hier hebben stedelijke opgaven van het begeleiden van straten en verdichten op goed bereikbare en centrale plekken de prioriteit.

2. In te stemmen met opstellen plan van aanpak voor organiseren van financiering voor de opgaven die het GOP Nieuw-West agendeert
3. In te stemmen met de route van besluitvorming en vaststelling
4. In te stemmen met de bijgevoegde concept collegevoordracht waarin het college wordt gevraagd het concept Gebiedsgericht Omgevingsprogramma Nieuw-West voor inspraak en advies van het stadsdeel vrij te geven
5. In te stemmen met de bijgevoegde raadsinformatiebrief waarin de gemeenteraad gevraagd wordt kennis te nemen van het concept Gebiedsgericht Omgevingsprogramma Nieuw-West en in de inspraak en adviesperiode

---

Onderbouwing beslispunten

- **Aanleiding**

Op 26 november 2024 is het GOP Nieuw-West bij Wethouder van Dantzig geïntroduceerd. Afgesproken is dat wanneer het concept product gereed is voor bestuurlijke besluitvorming, deze eerst in de map gedeeld wordt alvorens het in de staf RO ingebracht wordt.

Korte info voor Wethouder Zita Pels over eerdere bespreking met van Dantzig

- Wethouder van Dantzig is zeer enthousiast over het product GOP omdat het een manier is om te sturen op bovenplanse opgaven. Juist wanneer er in een gebied veel kleine projecten worden ontwikkeld.
- Hij heeft, als reactie op de zorgen van de commissie over bovenplanse opgaven, in de raadscommissie Ruimtelijke Ordening van 27-11-24 genoemd dat de GOP's hierin kunnen voorzien en het GOP Nieuw-West toen al aangekondigd.
- Belangrijk vindt hij dat het GOP een concreet verschil maakt en niet op abstract niveau blijft hangen. Zo wordt in het GOP Nieuw-West voorrang op bepaalde plekken voorrang gegeven aan verdichting en op andere plekken aan behoud cultuurhistorie.
- Hij heeft aangegeven bij volgende GOP's graag eerder in het proces de belangrijkste vraagstukken en keuzes langs te krijgen
- Procedure is dat we Concept GOP plus begeleidende stukken (RIB) voorleggen in de map. Wethouder zal in reactie daarop aangeven of hij dit eerst voor wil bespreken op de staf of direct op bredere staf wil met uitnodiging van Sandra Doevedans en of hij hier eventueel ook Wethouder Scholtes van monumenten bij wil uitnodigen.

<u>Ad 1 - In te stemmen met het GOP Nieuw-West</u>

Onder de Omgevingswet worden de Omgevingsvisie 2050 en de Ontwikkelstrategie 2035 uitgewerkt in gebiedsgerichte en themagerichte omgevingsprogramma's. Het GOP Nieuw-West brengt als eerste GOP het vastgestelde beleid samen met terugkerende vraagstukken vanuit projecten die om een afweging vragen op de gebiedsschaal. Bij potentiële conflicten tussen beleidskaders worden beleidskeuzes gemaakt om dilemma's aan de voorkant en op gebiedsniveau aan te pakken.

Met het GOP Nieuw-West introduceren we een integraal kader om de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving van Nieuw-West voor de middellange termijn te sturen. Het GOP Nieuw-West verbindt beleid met uitvoering en korte met lange termijn. Het

bevordert samenhang in de ruimtelijke ontwikkeling en ruimtelijke ordening door te kiezen en te prioriteren. Voor nieuwe projecten en programma's in de fysieke leefomgeving biedt het een gedragen vertrekpunt. Tegelijkertijd is er op projectniveau ruimte voor een buurtspecifieke uitwerking met Samen Stadmaken.

Het GOP Nieuw-West is een wettelijk instrument. Het vormt de doorvertaling van de Omgevingsvisie en de onderbouwing voor het Omgevingsplan. Daarmee zorgt het GOP Nieuw-West voor eenduidigheid en transparantie bij de uitvoering van de Omgevingsvisie.

In het GOP Nieuw-West maken we met een gebiedsgerichte en integrale benadering keuzes op de tussenschaal tussen stad en buurt/project. Op hoofdlijnen zijn de keuzes tot stand gekomen volgens de redeneerlijn dat de bestaande situatie en de mogelijkheden van die situatie het uitgangspunt zijn. Vanuit daar versterken we verscheidenheid. Dus niet overal een beetje groen of een beetje verdichting of een beetje behoud, maar een keuze in op welke plek het ene sterk gebeurt en op welke plek het andere. Daardoor veranderen sommige plekken structureel, terwijl op andere plekken juist de kwaliteit van de originele opzet behouden blijft. Het bestaande beleid geeft daar richting aan.

De belangrijkste beleidskeuzes die in het GOP Nieuw-West gemaakt worden met bijbehorende consequenties zijn:

<u>Ruimtelijke Ordening</u>

- Er wordt aan de ene kant ingezet op stedelijke, sterk gemengde buurten, inclusief sturing op dichtheid en percentages van menging (op basis van de ligging in het gebied), en aan de andere kant op buurten waar het luwe karakter versterkt wordt. Zo zorgen we voor nabijheid, reuring én rust.
- Er zijn locaties aangewezen die worden gereserveerd voor bovenplanse opgaven (bijvoorbeeld scholen, geothermiebronnen en sport). Voor een aantal bovenplanse opgaven (afvaloverslagpunten, stadsnomaden, woonwagenstandplaatsen, flex-wonen, nachtcultuur) wordt op dit moment gewerkt aan een locatiekeuze. Ze zijn daarom niet in het GOP Nieuw-West opgenomen, maar worden binnen afzienbare tijd separaat voorgelegd ter besluitvorming.
- Er zijn vijf grote gebieden aangewezen (Pieter Calandlaan-Dr. Lelylaan, Burgemeester Fockstraat, Spoorpark Ringzone West, Meer en Vaart-Troelstralaan, Anderlechtlaan-Oeverlanden) die randvoorwaardelijk zijn voor de samenhang van het stadsdeel door grote structuren te versterken, aan te helen of toe te voegen. Voor deze projecten is integrale inzet en vaak extra investeringen nodig.
- Als het niet mogelijk is de verschillende beleidsopgaven te integreren, dan maakt het GOP Nieuw-West een afweging welk beleid op welke plek voorrang krijgt. Over het algemeen stuurt het GOP Nieuw-West daarmee toekomstige ontwikkelingen. Op één locatie is die keuze urgent; de omgeving van Station Lelylaan. Wegens het stedelijk belang van deze plek, als OV-knoop en als verbinding tussen het centrum en Nieuw-West, prevaleert hier de inzet op een stationskwartier boven het volledige behoud van het bestaande. Een stationskwartier betekent verdichting, menging, een goede aansluiting op de langere doorgaande straten en een fijnmazig openbare ruimte netwerk, dat aantrekkelijk is voor de voetganger en de fietser. Deze keuze heeft consequenties voor de bestaande bebouwing. Het college start een proces om de raad de afweging te laten maken over de vernieuwing van de buurten rondom

Station Lelylaan, waarbij de opgave tot kwaliteitsverbetering en verdichting prioriteit krijgt en de omgang met erfgoed volgend is.

Groen

- We wijzen vier focusopgaven aan voor groeninvesteringen: groene pleinen en straten in de buurten, de Sloterplas en de Tuinen van West, Groot Oeverlanden en de watergangen als biodivers en recreatief netwerk.

Erfgoed

- Er wordt gestuurd op behoud van substantiële structuren van het Algemeen Uitbreidingsplan en de beschermde stad- en dorpsgezichten. Hiermee voorkomen we versnippering en bieden we duidelijkheid aan ontwikkelende partijen en bewoners. Zo zijn de bouwregels in het Rijkswederopbouw gebied het meest streng en zijn daarbuiten eisen over cultuurhistorisch erfgoed losser. De strengere regels gelden niet voor de zuidkant Lelylaan, Calandlaan en noordkant Burgemeester Röellstraat. Hier hebben de stedelijke opgaven van het begeleiden van straten en verdichten op goed bereikbare en centrale plekken de prioriteit.

De effecten van het GOP Nieuw-West zijn onderzocht met een Milieu Effect Rapportage (MER) Beoordeling. De MER Beoordeling is ter informatie bijgevoegd.

Ad 2 - In te stemmen met opstellen plan van aanpak voor organiseren van financiering voor de opgaven die het GOP agendeert
Het GOP Nieuw-West bevat geen investeringsagenda, bij vaststelling worden geen middelen toegewezen. Investeringsbeslissingen in het ruimtelijk domein blijven onderdeel van de Plaberum-systematiek en worden bij de begrotingscyclus op stedelijk niveau bepaald en afgewogen. Voor de uitvoering van de ingrepen die het GOP voorstelt, zal de toedeling van middelen uit de reguliere werkwijze blijven volgen.

Voor de opgaven die het GOP Nieuw-West *agendeert*, zal de financiering nog gezocht moeten worden. Er kunnen geen zekerheden geboden worden dat deze projecten binnen de termijn van het GOP Nieuw-West gerealiseerd gaan worden; voor deze ingrepen zijn de financieringsbronnen onzeker of de beschikbare middelen momenteel nog ontoereikend. Met de vaststelling van het GOP Nieuw-West wordt echter wel vastgesteld dat hier de prioriteit ligt op het moment dat de kaders van geld en capaciteit voldoende ruimte bieden.

Dit vraagt een extra inspanning om deze ingrepen financieel voor elkaar te krijgen. Daartoe stellen we het volgende voor:

- De mogelijkheden onderzoeken om externe middelen aan de opgaven voor Nieuw-West te koppelen. Zo zijn er wellicht mogelijkheden die zich de komende jaren vanuit het Rijk of vanuit Europa voordoen.
- Vanuit de ambitie om het groen in Nieuw-West een kwaliteitsimpuls te geven verkennen we de mogelijkheden om de planning van groeninvesteringen (zowel vanuit gebiedsontwikkeling als de kwaliteitsimpuls groen) en het werk in de openbare ruimte beter op elkaar aan te laten sluiten om zo werk met werk te maken.
- Omdat we zien dat de schaal van gebiedsontwikkeling in Nieuw-West kleiner en daarmee meer versnipperd wordt, verkennen we mogelijkheden om bovenplanse investeringen te doen die voortkomen uit de optelsom van de kleinere ontwikkelingen.

Het zoeken naar financiering is een opgave, waarbij de hierboven genoemde methoden een uitkomst kunnen bieden. Daarvoor is een plan van aanpak en ambtelijke inzet nodig.

Ad 3 - In te stemmen met de route van besluitvorming en vaststelling
Na deze mapvoordracht, wordt het GOP Nieuw-West geagendeerd op de staf RO. Tegelijk met het indienen voor de staf RO, wordt het GOP Nieuw-West ter informatie via de mappen gedeeld met Doevendans (stadsdeelbestuurder Nieuw-West), van der Horst (VVL), Groot Wassink (Nationaal Programma Stadsdeel Nieuw-West), Scholtes (M&E) en Pels (DZH).

Voorstel is om het GOP Nieuw-West direct op een bredere staf RO te bespreken met uitnodiging van Sandra Doevendans en Wethouder Scholtes omdat het product gericht is op Nieuw-West en de omgang met monumenten en erfgoed in relatie tot de gewenste verdichting één van de belangrijkste dilemma's is geweest. Hierover is een integrale afweging gemaakt, die voor beide portefeuilles een andere omgang met het erfgoed met zich meebrengt. Dat betekent dat in toekomstige besluitvorming het GOP Nieuw-West voor beide portefeuilles richting geeft.

Ter inzage leggen: Hoewel de Omgevingswet een terinzagelegging niet verplicht, is een terinzagelegging logisch en wenselijk op basis van de Amsterdamse participatieverordening. Dit is in lijn met de voorbereiding van beleidstukken als de Ontwikkelstrategie.

Na bespreking in de staf RO wordt het stuk dan ingebracht bij het College. Vervolgens wordt het stuk vrijgegeven door het College voor het indienen van zienswijzen en (als het College dat nodig acht) voor advies stadsdeel waarbij het stuk ook ter kennisgeving met de gemeenteraad wordt gedeeld. Bij de ter inzagelegging worden de -ruim 40- externe partijen die eerder uit zijn genodigd voor de Samen Stadmaken bijeenkomsten, opnieuw uitgenodigd voor een fysieke bijeenkomst om ze nog een keer door de inhoud van het GOP Nieuw-West te lopen.

Daarnaast is er bij het vaststellen van een omgevingsprogramma een wettelijke plicht om de plan MER beoordeling ter advies voor te leggen aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat, de minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur en de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (of een door hen aangewezen bestuursorgaan). Bovendien moeten bestuursorganen worden geraadpleegd die op grond van een wettelijk voorschrift adviseren over de besluiten die benodigd zijn voor de activiteiten waarop het plan betrekking heeft. Om hieraan te voldoen wordt de plan MER beoordeling van het GOP Nieuw-West tegelijk met de ter inzage legging gedeeld met de volgende instanties:

- Minister voor Natuur en Stikstof
- Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
- Ministerie van I en W
- Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (vallend onder minister van OCW)
- Provincie Noord-Holland
- Waterschap Amstel Gooi en Vecht
- Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland
- Inspectie Transport en Leefomgeving (ILT)
- Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
- Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Nummer VN

Directie

Map Gemeente Amsterdam

- GGD Amsterdam
- Buurgemeenten
- Gasunie, Tennet, Alliander, KPN

Volgende processtappen

Na bespreking in de staf RO, wordt het concept GOP NW voorgelegd aan het College van B&W voor instemming voor vrijgave voor inspraak. Hierbij wordt ook formeel advies gevraagd aan het dagelijks bestuur van stadsdeel Nieuw-West. Na de nota van beantwoording-aanpassing, volgt vaststelling in het College. Het vaststellen zet in gang dat er gewerkt zal worden volgens de beleidskeuzes, prioritering en agendering in het GOPNW.

Advies, afstemming en participatie

Het GOP Nieuw-West is opgesteld in samenwerking met verschillende directies, het Nationaal Programma Samen Nieuw-West en externe partijen uit het stadsdeel. Zo is er intern doorlopend afgestemd met een brede '2e cirkel' waarin verschillende collega's hebben meegedacht en meegelezen. Een interne stuurgroep met afvaardiging vanuit R&D, M&A, G&O, V&OR en het stadsdeel keek mee op inhoud en proces. Extern zijn ruim 40 georganiseerde belangenorganisaties uitgenodigd voor de Samen Stadmaken bijeenkomsten met de oproep om de uitnodiging door te sturen. Ruim 30 organisaties hebben uiteindelijk aan één of meerdere bijeenkomsten deelgenomen. Hiernaast is de inhoud van het GOP Nieuw-West meermaals besproken met het dagelijks bestuur en de stadsdeelcommissie van Nieuw-West. Wethouder Scholtes en Groot Wassink zijn in 2023 via de map geïnformeerd over de aanpak van het GOP Nieuw-West, de inhoudelijke vraagstukken die daarin extra aandacht krijgen en de globale route van besluitvorming en vaststelling.

Documenten

Registratienr.	**Naam**
<*automatisch*>	GOP Nieuw-West
	GOP Nieuw-West MER-beoordeling
	Concept Collegevoordracht GOP Nieuw-West
	Concept Raadinformatiebrief GOP Nieuw-West

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e 2, e
(Contactpersoon: 5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e 2, e 5.1, 2, e @amsterdam.nl)

Uitslag

<*automatisch, na afloop staf*>

Classificatiegegevens

1	Classificatie	Openbaar
2	Wie legt geheimhouding op?	n.v.t.

3	Gaat het stuk geheim door naar de commissie en/of raad?	n.v.t.
4	Einddatum	n.v.t.
5	Uiterlijke einddatum	n.v.t.
6	Grondslag	n.v.t.
7	Motivatie	n.v.t.